

Milliardløp etter s

ENERGI

Milliardoppkjøp skaper rift etter skifergasselskaper. De nye gassvolumene bidrar også til å sende gassprisen til bunns og snu opp ned på oljeselskaperes gamle gassplaner.

MORTEN BERTELSEN
OG JOSTEIN LØVÅS
OSLO/STAVANGER

— It's been excellent! Michael Binnion, toppsjefen i det lille kanadiske oljeselskapet Questerre Energy Corporation, står i et hjørne av DnB Nors hovedkvarter på Aker Brygge i Oslo.

Rundt ham kretser profilerte investorer med Øystein Stray Spetalen i spissen.

I 2001 var det hit Binnion måtte komme for å be om penger da investorene i hjemlandet snudde selskapet hans ryggen. Det hadde nemlig uvanlige planer:

Utvinne enorme mengder gass fra skiferstein under hovedstaden Quebec.

I dag, ni år senere, er skifergass det «hotteste» innenfor olje- og gassindustrien, Questerre en av de heteste aksjene på Oslo Børs og DnB Nor Markets konferanse om skifergass fylt til randen.

— Det tok av i andre kvartal 2008 og siden har det bare gått bedre, bedre og bedre for oss, sier Binnion.

Styreleder Peder Paus, DnB Nor og KLP Forsikring er i dag de største norske investorene i selskapet, som har steget drøyt 80 prosent det siste året.

«Skifergassfeber»

I forrige uke bladde den franske oljegiganten Total opp rundt 4,5 milliarder kroner for å sikre seg en firedel av skifergassfelt i Texas i USA. Total vil bruke ytterligere åtte milliarder kroner på å utvikle feltet.

Før jul var det Exxon – verdens største oljeselskap – som vrent lommene for å være med på moroa. Selskapet la tilsammen 41 milliarder dollar, eller snaue 240 milliarder kroner, på bordet for å sikre seg tilgang til ukonvensjonelle olje- og gassressurser i Nord-Amerika. Et halvår tidligere meldte den italienske giganten ENI sin ankomst.

— Dette kan være en «game

Uten svært langsiktige planer har man ingenting i denne bransjen å gjøre

Mike Simpson, direktør i Neaen Petroleum

changer» på verdensbasis, mener analytiker Gudmund Halle-Isfeldt i DnB Nor Markets.

Det tror også Binnion.

— Finanskrisen skapte frykt blant investorene. Når de store oljeselskapene nå satser så tungt som de gjør, fjernes denne tvilen. Det gir skifergassfeber, sier Binnion.

«Svært langsiktig»

Gassforekomstene som er bundet i nordamerikansk skifer, kan være enorme. DnB Nors anslag er to ganger Iraks oljeressurser – eller åtte ganger Norges konvensjonelle gassreserver.

Problemet er å utvinne den.

Det er vanskelig og tidkrevende. Lange horisontale brønner må bores. Enorme vannmengder trengs for å ekstrahere gassen fra steinen. Feltene ligger ofte svært øde til, opp mot arktiske områder. En letebrønn koster ifølge Questerre-sjefen fem til ti millioner dollar – opptil 110 millioner kroner.

— Uten svært langsiktige planer har man ingenting i denne bransjen å gjøre, sier direktør Mike Simpson i det børsnoterte kanadiske selskapet Nexen Petroleum med en markedsverdi på snaut 70 milliarder kroner.

finans@dn.no

IKKE SKREMT. – Kjempespennende! mener pensjonist og tidligere Gambak-sjef Jan Eiler Fleischer (til venstre) – til tross for å tapt stort på skifergasselskaper tidligere. – Nei! svarer investor Øystein Stray Spetalen på spørsmål om han vil kommentere utsiktene for industrien på DnB Nor Markets skifergasskonferanse i Oslo igår.

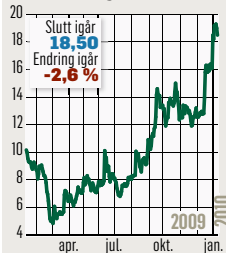
Skifergass

■ **SATSER MILLIARDER.** Styreleder Peder Paus (fra venstre) og konsernsjef Michael Binnion i Quester Energy var tidlig ute. Nå legger de største oljeselskaperne milliarder av dollar på bordet for å få en del av skifergasskaken. Til høyre skifergassespert Basim Faraji i Talisman. Begge foto: Elin Høyland

Quester Energy

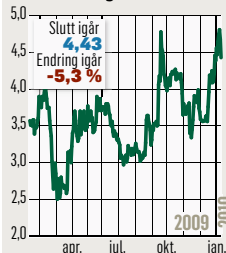
Kursutvikling siste 12 mnd.

20©10 DagensNæringsliv/graflikk/Kilde: Reuters

Norse Energy

Kursutvikling siste 12 mnd.

20©10 DagensNæringsliv/graflikk/Kilde: Reuters

■ ■ ■ De enorme gassforekomstene som har åpenbart seg i amerikanske skiferformasjoner, er ikke bare godt nytt for verdens gassprodusenter.

Gassrevolusjon med bismak

BAKGRUNN
JOSTEIN
LØVÅS

Inntil for et par år siden trodde nemlig en hel energibransje at USA snart ville få et formidabelt importbehov etter naturgass. Oljeselskaperne posisjonerte seg deretter. Hele veien fra Snøhvit til Qatar ble gigantiske prosjekter for utskipping av nedkjølt, flytende gass (LNG) satt i gang med henblikk på det amerikanske markedet. Også Shtokman-utbyggingen ble presentert som et LNG-prosjekt som skulle være en «nordatlantisk energibro» til USA.

Det var tider. På et par år er bildet totalt snudd. Ny teknologi og utforskning har vist at det er mulig å utvinne enorme mengder gass bundet i skifer i Nord-Amerika. I USA har det skapt et veritabelt kapplop mellom internasjonale oljegiganter:

- Sommeren 2008 kjøpte BP seg inn i Fayetteville-skiferen til 1,9 milliarder dollar.
- I september 2008 gikk Statoil inn i Marcellus for 3,4 milliarder dollar.
- I mai 2009 kjøpte Eni seg inn i Barnett til 0,28 milliarder dollar.

■ I desember kjøpte Exxon skifergasselskapet XTO for 31 milliarder dollar.

■ Sist uke gikk Total inn i Barnett-skiferen for 0,8 milliarder dollar.

Det internasjonale energibyrået IEA kaller det en revolusjon. Statoil-sjef Helge Lund brukte samme karakteristikk på en konferanse på Sola igår. Problemet er at gassvolumene i USA slår bena under LNG-satsningene, og har skapt et tilbudsoverskudd som sender gassprisene til bunns. I Storbritannia har spotprisene stupt til en tredjedel av gamle nivåer.

– Noen mener, blant annet vår partner, at USA vil bli selvforsynt med gass. Det betyr også mer tilgang på LNG i Europa. Det vil ha noe å si for prisdannelsen fremover, sier Lund.

De store gassvolumene gir imidlertid også muligheter, mener han:

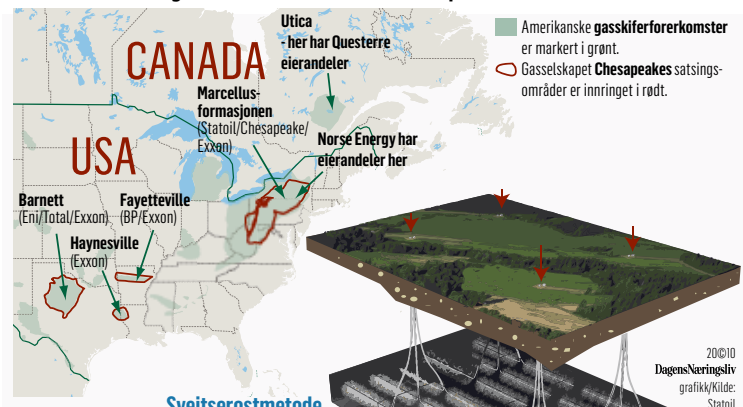
– Det er grovt undervurdert hvilken rolle gass kan spille i klimasammenheng. Det er underlig at ikke politikere her og i USA tenker mer på gass. Det er det raskeste klimatilskottet man kan få til, ved å erstatte kull, sier Lund.

Imens raser skifergasskapplopet videre, nå også utenfor USA. Trolig kan de globale gassreservene mer enn dobles takket være skifergassen. Det er ikke tilfeldig at LNG-prosjektet Shtokman er utsatt på ubestemt tid.

Jostein Løvås er journalist i Dagens Næringsliv
jostein.lovås@dn.no

Amerikansk gass-klondyke

Internasjonale oljegiganter som BP, Statoil, Eni, Exxon Mobil og Total har kjøpt seg inn i amerikansk skifergass for nær 40 milliarder dollar på halvannet år

■ Ved hjelp av 6-8 såkalte horisontale brønner fra hver enkelttrigg, vil selskaper som Chesapeake og Statoil gjennomhulle store skifergassområder og drive ut den vanskelig tilgjengelige skifergassen. Formasjonene må «sandblåses» under høyt trykk for å sprekke opp og gi fra seg gass.

Positiv forvalter

OSLO: – Skifergass har utviklet seg fremtiden foran seg. Det er en kjempespennende teknologi, sier Bjørn Wicklund, leder av aksjeforvaltningen i Terra Forvaltning.

Selskapet er allerede aksjonær i Statoil, som er inne i nordamerikansk skifergass. Nå vurderer Wicklund å satse på flere skifergasselskaper.

– Men først må jeg få gjøre hjemmeleksa mi, svarer Wicklund på spørsmål om hvilke selskaper som kan være aktuelle idet han

forvalter DnB Nor-konferansen. – Vi tror ikke toget er gått selv om de billigste dealene nok er gjort, legger han til.

NORSE LETER ETTER PARTNER

OSLO: Børsnoterte Norse Energy leter etter en partner til sin skifergassatsing i Nord-Amerika. Selskapet har tidligere valgt å stå alene, men bekreftet på gårdsdagens DnB Nor Markets-konferanse at selskapet nå leter etter en industriell partner. **DN**